



บทที่ ๔

ศูนย์เยาวชนกรุงเทพ : วิเคราะห์ตามตัวแบบเชิงทฤษฎี

ในบทที่ ๑ ผู้วิจัยได้เสนอไว้แล้วว่า ศูนย์เยาวชนจะประสบความสำเร็จได้อย่างไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ศูนย์เยาวชนที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานนั้นจะต้องมีลักษณะอย่างไร มีองค์ประกอบทั้งทางเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ และการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร ทั้งนี้ได้สรุปไว้เป็นรูปแบบ (model) ของศูนย์ฯ ที่จะประสบความสำเร็จแล้ว

สำหรับบทนี้ จะได้พิจารณาข้อมูลที่ได้อจากการวิจัยและนำมาจัดหมวดหมู่ (หรือเป็นตารางตัวเลข) ตามรูปแบบเชิงทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ในบทก่อน ซึ่งอาจแยกได้เป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ กล่าวถึงศูนย์ฯและสิ่งที่เกี่ยวข้อง กับตอนที่ ๒ กล่าวถึงเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯและสิ่งที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จะได้พิจารณาเปรียบเทียบการปฏิบัติจริงของศูนย์ฯกับศูนย์ฯเยาวชนตามรูปแบบเชิงทฤษฎี และเปรียบเทียบทำนองเดียวกันระหว่างเจ้าหน้าที่ทางปฏิบัติและทฤษฎีไปพร้อมกันด้วย ในเชิงวิจัยการทำเช่นนี้ก็เสมือนกับการรวมเอาบทวิเคราะห์ข้อมูลกับบทความตีความข้อมูลตามสมมติฐาน หรือปัญหาวิจัยเข้าด้วยกันนั่นเอง

ตอนที่ ๑ ศูนย์เยาวชน

ตามรูปแบบเชิงทฤษฎีที่ได้เสนอไว้ ศูนย์เยาวชนที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานจะต้องประกอบด้วยลักษณะหรือกิจกรรมต่าง ๆ ๑๑ ประการด้วยกัน ในการวิเคราะห์และวิจารณ์ต่อไปนี้จะถือเกณฑ์ตามนั้น

๑. ศูนย์จะต้องมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชุมชน

จากการศึกษาศูนย์เยาวชน ๒๔ แห่ง พบว่า ศูนย์ส่วนใหญ่ (๒๑ แห่ง) ไม่เคยทำการศึกษาวิจัยชุมชนที่ศูนย์ตั้งอยู่เลย (ดูตารางที่ ๒๔) มีศูนย์เพียงบางแห่ง เท่านั้น (๓-แห่ง) ที่ได้ทำการวิจัยบ้าง ซึ่งศูนย์ทั้ง ๓ แห่งนี้ ปรากฏว่า เป็นศูนย์ในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) ทั้งสิ้น ส่วนศูนย์ในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ไม่มีการวิจัยในค่านี้อะไรเลย

ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของการศึกษาวิจัยชุมชน จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พ.ศ. ๒๕๒๑

การศึกษาวิจัยชุมชน	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสงเคราะห์	
ไม่เคย	๘๕.๓๑ (๑๘)	๑๐๐ (๓)	๘๓.๕๐ (๒๑)
เคย	๑๔.๖๘ (๓)	๐ (๐)	๑๖.๕๐ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

๒. ศูนย์ต้องมีคณะกรรมการอำนวยการ

องค์ประกอบที่สำคัญของศูนย์เยาวชน คือ ศูนย์ต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการ ( Board of Director ) ขึ้น เพื่อวางนโยบายให้คำแนะนำร่วมดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหัวหน้าศูนย์ คณะกรรมการเหล่านี้จะต้องมีตัวแทนของชุมชน เข้ามาร่วมด้วย และมีการกำหนดวาระการดำเนินงาน เพื่อให้มีการหมุนเวียนกันรับผิดชอบ จากการศึกษพบว่า ศูนย์เยาวชนจำนวน ๒๒ แห่ง มีคณะกรรมการอำนวยการศูนย์

แยกเป็นศูนย์ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด ๒๑ แห่ง และศูนย์ของกรมประชาสัมพันธ์  
อีก ๑ แห่ง (ดูตารางที่ ๒๘) ส่วนอีก ๒ ศูนย์ที่ไม่มีคณะกรรมการชุดนี้ ปรากฏว่าเป็น  
ศูนย์ในสังกัดของกรมประชาสัมพันธ์ทั้งสิ้น

ตารางที่ ๒๘ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของการมี  
คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด  
พ. ศ. ๒๕๒๑

คณะกรรมการอำนวยการศูนย์	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสัมพันธ์	
มี	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๓๓.๓๓ (๑)	๕๑.๖๗ (๒๒)
ไม่มี	๐ (๐)	๖๖.๖๗ (๒)	๘.๓๓ (๒)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

๓. ศูนย์จะต้องมีจำนวนเจ้าหน้าที่และกิจกรรมมากพอ

เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย ศูนย์ฯ จะต้องมีการ  
กิจกรรมจำนวนมากพอให้การให้บริการแก่เด็กและเยาวชนผู้มารับบริการ และจะต้อง  
มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพราะว่าความสำเร็จของการ  
จัดโปรแกรมกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับการมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ข้อมูลที่  
ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าศูนย์ฯ เกือบทั้งหมด (๒๓ แห่ง) มีเจ้าหน้าที่ในค่าน  
ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ (ดูตารางที่ ๓๐)

ตารางที่ ๓๐ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของความเพียงพอ  
ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พ.ศ.  
๒๕๒๑

เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงาน	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสงเคราะห์	
พอ	๔.๓๖ (๑)	๐ (๐)	๔.๓๕ (๑)
ไม่พอ	๕๕.๒๔ (๒๐)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๕๕.๔๓ (๒๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

#### ๔. ศูนย์จะต้องมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารอย่างเพียงพอ

นอกจากจะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานให้บริการเพียงพอแล้วนั้น ศูนย์  
จะต้องมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารให้เพียงพอด้วยเช่นกัน ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าศูนย์  
และเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการต่าง ๆ เช่น เสมียน เจ้าหน้าที่การเงิน เป็นต้น จากการ  
ศึกษา ปรากฏว่า (ดูตารางที่ ๓๑) ศูนย์ส่วนใหญ่ (๑๔ ศูนย์) นั้น ปรากฏว่าเป็นศูนย์  
ในสังกัดของกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น

ตารางที่ ๓๑ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของความเพียงพอ  
ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด  
พ.ศ. ๒๕๒๑

เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร	หน่วยงานที่สังกัด		
	กรุงเทพมหานคร กรมประชาสงเคราะห์		
พอ	๒๘.๕๓ (๖)	๐ (๐)	๒๕.๐๐ (๖)
ไม่พอ	๗๑.๔๗ (๑๕)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๗๕.๐๐ (๑๘)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

#### ๕. เจ้าหน้าที่อาสาสมัคร

สิ่งจำเป็นอีกอย่างหนึ่งของศูนย์เยาวชนที่ให้บริการทางด้านสังคมสงเคราะห์  
กลุ่มชน คือ การจัดหาเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร ( Volunteer ) เข้ามาช่วยดำเนินการ  
ในการจัดโปรแกรมต่าง ๆ ในด้านการจัดกิจกรรมเฉพาะด้าน และเป็นการแก้  
ปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อีกด้วย แต่ศูนย์เยาวชนที่ทำการศึกษานี้  
พบว่า ส่วนใหญ่ (๑๕ ศูนย์) ไม่มีอาสาสมัครเข้ามาช่วยงาน (ดูตารางที่ ๓๒) ซึ่งทั้ง  
๑๕ ศูนย์นี้อยู่ในสังกัดของกรุงเทพมหานครทั้งหมด สำหรับศูนย์ของกรมประชาสงเคราะห์  
นั้นมีอาสาสมัครมาช่วยงานอยู่ทุกแห่ง

ตารางที่ ๓๒ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของการมี  
 อาสาสมัคร จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พ.ศ. ๒๕๖๑

อาสาสมัคร	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร กรมประชาสงเคราะห์		
มี	๒๘.๕๓ (๖)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๓๓.๕๐ (๙)
ไม่มี	๗๑.๔๓ (๑๕)	๐ (๐)	๖๒.๕๐ (๑๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

### ๖. มีสถานที่ทำการ เป็นเอกเทศ

ปัจจัยที่นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ศูนย์เยาวชนมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่เด็กและเยาวชน คือ สถานที่ทำการ ศูนย์ที่ที่จะต้อง มีสถานที่ทำการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเป็นเอกเทศ จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ของศูนย์เยาวชน (๑๘ แห่ง) จะมีสถานที่ทำการโดยเอกเทศ (ดูตารางที่ ๓๓) ซึ่งในจำนวนนี้เป็นศูนย์ของกรมประชาสงเคราะห์ทั้งหมด ๓ แห่ง ที่เหลือเป็นศูนย์ของกรุงเทพมหานคร ส่วนศูนย์ที่ไม่มีสถานที่ของตัวเองอีก ๖ แห่งนั้น เป็นศูนย์ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด ซึ่งต้องอาศัยสถานที่ของวัดบ้าง และของโรงเรียนบ้าง ซึ่งนับว่าเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง

แต่เมื่อพิจารณาถึงความเพียงพอของการมีสถานที่ในการจัดกิจกรรมพบว่าศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่ (จำนวน ๑๗ แห่ง) ไม่มีสถานที่จัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ (ดูตารางที่ ๓๔)

ตารางที่ ๓๓ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของการมี  
สถานที่ทำการของศูนย์ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด  
พ.ศ. ๒๕๒๑

สถานที่ทำการของศูนย์ โดยเอกเทศ	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสงเคราะห์	
มี	๓๑.๕๓ (๑๕)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๓๕.๐๐ (๑๘)
ไม่มี	๒๘.๕๓ (๖)	๐ (๐)	๒๘.๕๓ (๖)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

ตารางที่ ๓๔ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของความเพียงพอ  
ของการมีสถานที่จัดกิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด  
พ.ศ. ๒๕๒๑

สถานที่จัดกิจกรรม	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสงเคราะห์	
พอ	๒๘.๕๓ (๖)	๓๓.๓๓ (๑)	๒๘.๑๓ (๓)
ไม่พอ	๓๑.๕๓ (๑๕)	๖๖.๖๗ (๒)	๓๐.๘๓ (๑๗)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

### ๓. งบประมาณ

ปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างที่จะทำให้ศูนย์เยาวชนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น คือ จะต้องมียุทธศาสตร์ในการใช้จ่ายอย่างเพียงพอ ดังนั้นศูนย์เยาวชนทั้ง ๒๔ แห่งที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งอยู่ในสังกัดของกรุงเทพมหานคร (กทม.) และของกรมประชาสงเคราะห์ จึงควรที่จะได้รับงบประมาณมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอต่อความต้องการ แต่ปรากฏว่าศูนย์ส่วนใหญ่เหล่านี้ (๑๕ แห่ง) ไม่ได้รับงบประมาณเพียงพอต่อความต้องการ (ดูตารางที่ ๓๕)

ตารางที่ ๓๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของความเพียงพอในการได้รับงบประมาณในการปฏิบัติงาน  
จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พ. ศ. ๒๕๒๑

งบประมาณ	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสงเคราะห์	
พอ	๒๓.๘๑ (๕)	๐ (๐)	๒๐.๘๓ (๕)
ไม่พอ	๗๖.๑๘ (๑๖)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๗๘.๑๗ (๑๘)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

### ๔. การร่วมมือกับองค์การบริการชุมชนอื่น

นอกจากนี้ เพื่อความสะดวกและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ศูนย์เยาวชนควรมีการทำงานร่วมกับองค์การบริการชุมชนอื่น ๆ ทั้งในด้านการวางแผนและการปฏิบัติงาน การจัดโปรแกรมของศูนย์จะต้องร่วมมือและได้รับความ



ช่วยเหลือจากองค์กรอื่น ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน จากการศึกษาพบว่า ศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่ (๑๖ แห่ง) มักจะทำงานโดยเอกเทศ โดยไม่ได้ร่วมมือและได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอกอื่น ๆ (ดูตารางที่ ๓๖)

ตารางที่ ๓๖ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของการร่วมมือและความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอก จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พ.ศ. ๒๕๒๑

การร่วมมือและความช่วยเหลือ จากองค์กรภายนอก	หน่วยงานที่สังกัด		รวม
	กรุงเทพมหานคร	กรมประชาสัมพันธ์	
ได้	๓๓.๓๓ (๓)	๓๓.๓๓ (๑)	๓๓.๓๓ (๔)
ไม่ได้	๖๖.๖๗ (๑๔)	๖๖.๖๗ (๒)	๖๖.๖๗ (๑๖)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๒๑)	๑๐๐.๐๐ (๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๔)

#### ๕. จุดมุ่งหมายของศูนย์

เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของศูนย์ที่ว่าจะต้องมีความชัดเจนในเป้าหมายของการให้บริการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะต้องเข้าใจในจุดมุ่งหมายนี้เป็นอย่างดีนั้น ได้เสนอไว้ในตอนที่ ๒ ในตารางที่ ๔๔ แล้ว ซึ่งปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของศูนย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๐.๔๕) มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของศูนย์เป็นอย่างดี

#### ๑๐. วันและเวลาที่เปิดบริการ

ศูนย์เยาวชนในสังกัดของกรุงเทพมหานคร (กทม.) เปิดทำการวันอังคาร-วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐-๑๔.๐๐ น. ปิดวันอาทิตย์ วันจันทร์ และวันหยุดราชการอื่น ๆ

ศูนย์เยาวชนในสังกัดของกรมประชาสงเคราะห์มีแตกต่างกันเล็กน้อย คือ สโมสรเยาวชนคลองจั่นและห้วยขวาง จะเปิดทำการวันจันทร์ - วันเสาร์ เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๘.๐๐ น. หยุควันทอติยและวันหยุควราชการอื่น ๆ ส่วนสโมสรเยาวชน ดินแดง เปิดทำการวันจันทร์-วันศุกร์ และวันอาทิตย เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๘.๐๐ น. หยุควันเสาร์และวันหยุควราชการอื่น ๆ

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนที่มาใช้บริการจากศูนย์ จำนวนมากที่สุดเป็นเด็กนักเรียน ซึ่งมักจะมาใช้บริการหลังจากเลิกเรียนในตอนเย็นแล้ว ซึ่งตรงกับเวลาที่ศูนย์เปิดทำการพอดี แต่ในวันเสาร์ อาทิตย และวันหยุควราชการอื่น ๆ นั้น ศูนย์ส่วนใหญ่มักจะให้บริการเพียงครึ่งวันหรือไม่ก็ปิดทำการไปเลย ซึ่งเป็นวันและเวลาที่โรงเรียนปิด ทำให้เด็กและเยาวชนไม่สามารถใช้บริการได้ ดังนั้น ศูนย์เยาวชนเหล่านี้จึงน่าจะเปิดทำการในช่วงวันหยุควตลอดทั้งวัน เพื่อให้จะให้บรรดาเด็กและเยาวชน มาใช้บริการได้อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการสนองความต้องการของชุมชนที่ศูนย์ตั้งอยู่

### ๑๑. ทำเลที่ตั้งของศูนย์

ลักษณะตามรูปแบบ (model) ในประการสุดท้ายเกี่ยวกับศูนย์ คือ ศูนย์เยาวชนควรจะต้องอยู่ในบริเวณจุดศูนย์กลางของชุมชน เพื่อที่จะทำให้เด็กและเยาวชน มาใช้บริการได้สะดวก จากการสังเกต (observation) ขณะทำการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการศึกษาตามศูนย์เยาวชนแต่ละแห่ง พบว่าศูนย์ทุกแห่งมีที่ตั้งอยู่ในบริเวณ จุดศูนย์กลางของชุมชนทั้งสิ้น

### ตอนที่ ๒ เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน

การศึกษาวิจัยในตอนนี้ เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์เยาวชน ตั้งแต่ตารางที่ ๓๗ ถึงตารางที่ ๓๐ ซึ่งจะเป็นการ วิเคราะห์ลักษณะ การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนในศูนย์เยาวชนของเจ้าหน้าที่ เหล่านี้ ตามรูปแบบเชิงทฤษฎีเช่นเดียวกับตอนที่ ๑

### ๑. ความตั้งใจของเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทำงานอยู่ในศูนย์เยาวชน จะต้องมีความตั้งใจโดยตรง ที่จะเข้ามาทำงานทางค่านีและมีใจรักที่จะทำงานกับเด็ก ซึ่งข้อมูลที่ไ้มา พบว่า ร้อยละ ๕๓.๘๔ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ทั้งหมด มีความตั้งใจโดยตรงที่จะเข้ามาทำงานทางค่านี (ดูตารางที่ ๓๓) และเมื่อพิจารณาตัวแปรเกี่ยวกับเพศ ก็พบว่าส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ ทั้ง ๒ เพศ ก็มีความตั้งใจที่จะทำงานทางค่านี คือ ร้อยละ ๕๓.๘๔ ของเจ้าหน้าที่ ชายและร้อยละ ๖๑.๐๒ ของเจ้าหน้าที่หญิง

ตารางที่ ๓๓ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์ จำแนกตามเพศและสาเหตุที่เข้ามาทำงานในศูนย์ พ.ศ. ๒๕๒๑

สาเหตุที่เข้ามาทำงานในศูนย์เยาวชน	เพศ		รวม
	หญิง	ชาย	
ทำชั่วคราวเพื่อถ่วงงาน	๑๓.๘๕ (๖)	๑๐.๑๓ (๖)	๑๑.๓๖ (๑๒)
หางานอย่างอื่นที่ดีกว่านี้ไม่ได้	๑๑.๖๓ (๕)	๖.๓๘ (๔)	๘.๘๒ (๘)
เป็นความตั้งใจที่จะมาทำงานค่านี	๕๓.๘๔ (๒๓)	๖๑.๐๒ (๓๖)	๕๓.๘๔ (๕๕)
อยู่ใน/ใกล้ภูมิสำเนาของตนเอง	๒๐.๘๓ (๘)	๒๒.๐๓ (๑๓)	๒๑.๕๖ (๒๒)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๔๓)	๑๐๐.๐๐ (๕๕)	๑๐๐.๐๐ (๑๐๒)*

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

เมื่อแยกกลุ่มเจ้าหน้าที่ออกตามระดับการศึกษา ก็พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ ๖๒.๕๐) และผู้ที่จบทางด้านอื่น (ร้อยละ ๕๓.๔๕) มีความตั้งใจที่จะเข้ามาทำงานในศูนย์เยาวชนโดยตรง (ตารางที่ ๓๘)

ตารางที่ ๓๘ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาและสาเหตุที่เข้ามาทำงานในศูนย์  
เยาวชน พ.ศ. ๒๕๒๑

สาเหตุที่เข้ามาทำงานใน ศูนย์เยาวชน	ระดับการศึกษา		รวม
	จบทางสังคมสงเคราะห์	ไม่ได้จบ	
ทำชั่วคราวเพื่อกันว่างงาน	๐ (๐)	๑๒.๗๗ (๑๒)	๑๑.๗๖ (๑๒)
หางานอย่างอื่นที่ดีกว่านี้ไม่ได้	๑๒.๕๐ (๑)	๘.๕๑ (๘)	๘.๘๒ (๕)
เป็นความตั้งใจที่จะมาทำงานที่ ศูนย์เยาวชน	๖๒.๕๐ (๕)	๕๓.๔๕ (๕๔)	๕๓.๘๔ (๕๕)
อยู่ใน/ใกล้ภูมิลำเนาของตนเอง	๒๕.๐๐ (๒)	๒๑.๑๗ (๒๐)	๒๑.๕๖ (๒๒)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๕๔)	๑๐๐.๐๐ (๑๐๒)*

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

และเมื่อพิจารณาทางด้านสถานภาพการสมรส (ดูตารางที่ ๓๙) ก็ปรากฏว่า จำนวนส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ที่เป็นโสด (ร้อยละ ๕๔.๕๓) และเจ้าหน้าที่ที่แต่งงานแล้ว (ร้อยละ ๖๔.๕๖) มีความตั้งใจโดยตรงที่จะเข้ามาทำงานในศูนย์เยาวชน สาเหตุรองลงมา คือ เป็นเพราะศูนย์อยู่ในหรือใกล้ภูมิลำเนาของตนเอง จึงได้เข้ามาทำงานอยู่ในศูนย์เยาวชน

ตารางที่ ๓๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามสถานภาพการสมรสและสาเหตุที่เข้ามาทำงาน  
ในศูนย์เยาวชน พ.ศ. ๒๕๒๑

สาเหตุที่เข้ามาทำงานใน ศูนย์เยาวชน	สถานภาพการสมรส		รวม
	โสด	แต่งงาน	
ทำชั่วคราวเพื่อถ่วงงาน	๑๕.๘๕ (๑๑)	๓.๒๓ (๑)	๑๑.๓๒ (๑๒)
หางานอย่างอื่นที่คิดว่านี้ไม่ได้	๕.๘๒ (๓)	๖.๘๕ (๒)	๘.๘๒ (๕)
เป็นความตั้งใจที่จะมาทำงานที่ งานนี้	๕๘.๕๓ (๓๕)	๖๘.๕๒ (๒๐)	๕๓.๘๔ (๕๕)
อยู่ใน/ใกล้ภูมิลำเนาของตนเอง	๑๘.๓๒ (๑๔)	๒๕.๘๑ (๘)	๒๑.๕๖ (๒๒)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๗๑)	๑๐๐.๐๐ (๓๑)	๑๐๐.๐๐ (๑๐๒)*

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

จากตารางทั้ง ๓ ที่กล่าวมา (ตารางที่ ๓๓, ๓๔ และ ๓๕) แสดงว่า  
เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่มีความตั้งใจโดยตรงที่จะมาทำงานที่งานนี้ โดยมี  
ลักษณะเหมือนกัน ๆ กันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เป็นโสดและมีครอบครัวแล้ว ระหว่าง  
เจ้าหน้าที่ชายและหญิง และระหว่างผู้ที่จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และจบทางอื่น

นอกจากจะมีความตั้งใจโดยตรงที่จะมาทำงานที่งานนี้แล้ว บรรดา  
เจ้าหน้าที่ศูนย์เหล่านี้จะต้องมีใจรักที่จะทำงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้ามารับ  
บริการจากศูนย์อีกด้วย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ของศูนย์เยาวชน  
จำนวนมากร้อยละ ๖๒.๕๖ มีความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชนมากที่สุด

อันคับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๖ ที่พอใจจะทำงานร่วมกับกลุ่มผู้ใหญ่ (คูตารางที่ ๕๐) และเมื่อจำแนกข้อมูลนี้ตามเพศของเจ้าหน้าที่ก็พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ทั้ง ๒ เพศ พอใจที่จะทำงานร่วมกับกลุ่มเด็กและเยาวชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๖๑ ของเจ้าหน้าที่เพศชายและร้อยละ ๖๔.๕๘ ของเจ้าหน้าที่หญิง

ตารางที่ ๕๐ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามเพศและความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่มบุคคล  
พ. ศ. ๒๕๒๑

กลุ่มบุคคล	เพศของเจ้าหน้าที่ศูนย์		รวม
	ชาย	หญิง	
เด็กเล็ก	๓.๐๒ (๑)	๑๒.๕๐ (๖)	๘.๖๔ (๗)
เด็กและเยาวชน	๖๐.๖๑ (๒๐)	๖๔.๕๘ (๓๑)	๖๒.๕๖ (๕๑)
ผู้ใหญ่	๓๖.๓๖ (๑๒)	๒๐.๘๓ (๑๐)	๒๗.๑๖ (๒๒)
คนชรา	๐ (๐)	๒.๐๘ (๑)	๑.๒๓ (๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๔๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อแยกข้อมูลตามกลุ่มการศึกษาของเจ้าหน้าที่ศูนย์ คือ แยกเป็นกลุ่มที่จบปริญญาตรีและกลุ่มที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ก็พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ทั้ง ๒ กลุ่ม มีความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๘ ของกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และร้อยละ ๕๕.๖๘ ของกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (คูตารางที่ ๕๑)

ตารางที่ ๔๑ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละ ของ เจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามกลุ่มการศึกษาและความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่ม  
 บุคคล

กลุ่มบุคคล	กลุ่มการศึกษาของ เจ้าหน้าที่ศูนย์		รวม
	จบปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
เด็กเล็ก	๑๐.๕๓ (๒)	๘.๐๖ (๕)	๘.๖๔ (๗)
เด็กและ เยาวชน	๓๓.๖๘ (๑๔)	๕๕.๖๘ (๓๓)	๒๒.๕๖ (๕๑)
ผู้ใหญ่	๑๕.๓๕ (๓)	๓๐.๖๕ (๑๘)	๒๗.๑๖ (๒๒)
คนชรา	๐ (๐)	๑.๖๑ (๑)	๑.๒๓ (๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๑๕)	๑๐๐.๐๐ (๖๒)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อพิจารณาข้อมูลนี้ ทางด้านการศึกษาเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ของ  
 เจ้าหน้าที่ศูนย์ จากข้อมูลที่ได้อมา (ดูตารางที่ ๔๒) ก็ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ของ  
 เจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาทาง ด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ ๖๒.๕๐) และส่วนใหญ่  
 ของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้จบทางด้านนี้ (ร้อยละ ๒๓.๐๑) มีความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่ม  
 เด็กและ เยาวชนมากที่สุดเหมือนกัน

ตารางที่ ๘๒ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามระดับการศึกษาและความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่ม  
 บุคคล พ.ศ. ๒๕๒๑

กลุ่มบุคคล	ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่		รวม
	จบทางสังคมสงเคราะห์	ไม่ได้จบ	
เด็กเล็ก	๒๕.๐๐ (๒)	๖.๘๕ (๕)	๘.๖๔ (๗)
เด็กและเยาวชน	๒๒.๕๐ (๕)	๒๓.๐๑ (๔๖)	๒๒.๘๖ (๕๑)
ผู้ใหญ่	๑๒.๕๐ (๑)	๒๘.๗๗ (๒๑)	๒๗.๑๖ (๒๒)
คนชรา	๐ (๐)	๑.๓๗ (๑)	๑.๒๓ (๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๗๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

และเมื่อจำแนกข้อมูลออกตามลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 ก็ปรากฏว่าลักษณะของข้อมูลยังคงเป็นแบบเดิม คือ ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ทั้งสอง  
 ประเภท (ดูตารางที่ ๘๓) ยังคงมีความพอใจที่จะทำงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชน  
 มากที่สุด ซึ่งคิดเป็นจำนวนร้อยละ ๒๐.๗๑ ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ และร้อยละ  
 ๒๘.๐๐ ของเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร





ตารางที่ ๔๓ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและความพอใจที่จะทำงาน  
กับกลุ่มบุคคล พ. ศ. ๒๕๒๑

กลุ่มบุคคล	ลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		รวม
	เจ้าหน้าที่ประจำ	อาสาสมัคร	
เด็กเล็ก	๑๒.๕๐ (๓)	๐ (๐)	๘.๖๔ (๓)
เด็กและเยาวชน	๖๐.๓๑ (๓๔)	๖๘.๐๐ (๑๓)	๖๒.๘๖ (๕๑)
ผู้ใหญ่	๒๕.๐๐ (๑๔)	๓๒.๐๐ (๘)	๒๗.๑๖ (๒๒)
คนชรา	๑.๓๘ (๑)	๐ (๐)	๑.๒๓ (๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

จากตารางที่ ๔๐, ๔๑, ๔๒ และ ๔๓ ทำให้สรุปข้อมูลได้ว่าเจ้าหน้าที่ศูนย์  
ส่วนใหญ่แล้ว มีความพอใจหรือรักที่จะทำงานกับกลุ่มเด็กและเยาวชนมากที่สุด โดย  
ไม่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ การศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

## ๒. ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์

ลักษณะของเจ้าหน้าที่ศูนย์ ประการที่ ๒ ในการปฏิบัติงาน คือ จะต้อง  
เข้าใจความมุ่งหมายและการทำงานของศูนย์เยาวชนเป็นอย่างดี ทำให้ไม่มีปัญหาในการ  
ทำงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษา พบว่า ร้อยละ ๖๐.๘๕ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์เหล่านี้  
มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์เป็นอย่างดี (ดูตารางที่ ๔๔) และเมื่อจำแนกข้อมูล  
ออกตามลักษณะเพศ พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ทั้ง ๒ เพศ มีความเข้าใจจุดมุ่งหมาย

ของศูนย์เป็นอย่างไรก็ดี คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๔.๕๕ ของเจ้าหน้าที่ชาย และร้อยละ ๖๔.๕๘ ของเจ้าหน้าที่หญิง

ตารางที่ ๔๔ ศูนย์เยาวชนเขตศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามเพศและความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์

พ.ศ. ๒๕๒๑

ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์	เพศของเจ้าหน้าที่		
	ชาย	หญิง	
ไม่เข้าใจ	๒๑.๒๑ (๗)	๑๖.๖๗ (๘)	๑๘.๕๒ (๑๕)
เข้าใจบ้าง	๒๔.๒๔ (๘)	๑๘.๗๕ (๙)	๒๐.๕๘ (๑๗)
เข้าใจดี	๕๔.๕๕ (๑๘)	๖๔.๕๘ (๓๑)	๖๐.๕๕ (๕๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๔๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อแยกประเภทของ ข้อมูลออกตามกลุ่มการศึกษาของเจ้าหน้าที่ศูนย์พบว่า ทั้งกลุ่มที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีแล้ว ส่วนใหญ่มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์เยาวชนเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒๑ และ ๕๓.๒๓ ตามลำดับ (ดูตารางที่ ๔๕)

ตารางที่ ๔๕ กลุ่มเยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามกลุ่มการศึกษาและความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์  
 พ. ศ. ๒๕๒๑

ความเข้าใจจุดมุ่งหมาย ของศูนย์	กลุ่มการศึกษาของเจ้าหน้าที่		รวม
	จบปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
ไม่เข้าใจ	๑๐.๕๓ (๒)	๒๐.๕๓ (๑๓)	๑๘.๕๓ (๑๕)
เข้าใจบ้าง	๕.๒๖ (๑)	๒๕.๘๑ (๑๖)	๒๐.๕๔ (๑๗)
เข้าใจดี	๘๔.๒๑ (๑๖)	๕๓.๖๓ (๓๓)	๖๐.๘๕ (๕๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๑๙)	๑๐๐.๐๐ (๖๒)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อพิจารณาข้อมูล ตามระดับการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ของเจ้าหน้าที่  
 พบว่า จำนวนทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ และ  
 ส่วนใหญ่ของผู้ที่จบทางด้านอื่น (ร้อยละ ๘๖.๑๖) มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของ  
 ศูนย์เยาวชนที่ตนเองทำงานอยู่เป็นอย่างดี (ดูตารางที่ ๔๖)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาสังคมสงเคราะห์และความเข้าใจ  
จุดมุ่งหมายของศูนย์ พ.ศ. ๒๕๒๑

ความเข้าใจจุด มุ่งหมายของศูนย์	ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่		รวม
	จบทางสังคมสงเคราะห์	ไม่ได้อจบ	
ไม่เข้าใจ	๐ (๐)	๒๐.๕๕ (๑๕)	๑๘.๕๒ (๑๕)
เข้าใจบ้าง	๐ (๐)	๒๓.๒๕ (๑๗)	๒๐.๕๕ (๑๗)
เข้าใจดี	๑๐๐.๐๐ (๗)	๕๖.๑๖ (๔๑)	๖๐.๕๕ (๔๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๗๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลออกตามลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ก็พบว่า ส่วนใหญ่  
มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์เยาวชนเป็นอย่างดี (ดูตารางที่ ๘) ทั้งเจ้าหน้าที่  
ประจำศูนย์ (ร้อยละ ๕๘.๕๓) และเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร (ร้อยละ ๖๔.๐๐)

ศูนย์จิตเวชวิทยา  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔๗ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและความเข้าใจจุดมุ่งหมาย  
ของศูนย์ พ.ศ. ๒๕๒๑

ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์	ลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		รวม
	เจ้าหน้าที่ประจำ	อาสาสมัคร	
ไม่เข้าใจ	๑๕.๖๔ (๑๑)	๑๖.๐๐ (๔)	๑๘.๕๒ (๑๕)
เข้าใจบ้าง	๒๑.๔๓ (๑๒)	๒๐.๐๐ (๕)	๒๐.๕๕ (๑๗)
เข้าใจดี	๕๘.๕๓ (๓๓)	๖๔.๐๐ (๑๖)	๖๐.๕๕ (๕๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

จากตารางที่ ๔๔, ๔๕, ๔๖ และ ๔๗ ทำให้ทราบว่า ส่วนใหญ่ของ  
เจ้าหน้าที่ศูนย์ที่เข้ามาทำงาน จะมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของศูนย์เยาวชนเป็นอย่างดี  
โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ การศึกษา และลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่  
แต่อย่างใด

### ๓. การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน

องค์ประกอบของการปฏิบัติงานอีกอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ศูนย์  
ปฏิบัติงานอย่างไค่นล คือ การรู้จักภูมิหลังและปัญหาของชุมชนเป็นอย่างดี โดยได้มีการ  
ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลระดับต่าง ๆ ของสังคม เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เด็ก ผู้นำชุมชน  
เจ้าหน้าที่องค์กรอื่น ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับการ  
ปฏิสัมพันธ์กับชุมชนของเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน พบว่า ร้อยละ ๕๑.๕๖ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์

ได้ปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กมากที่สุด รองลงมาร้อยละ ๒๘.๑๓ ได้ปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ขององค์กรอื่นในชุมชน และมีเพียงจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๔ ของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เคยพบปะใครเลย (ดูตารางที่ ๔๘) เมื่อแยกข้อมูลออกตามเพศของเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ทั้ง ๒ เพศ ส่วนใหญ่แล้ว จะมีการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กในชุมชนมากที่สุด คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๐.๐๐ ของเจ้าหน้าที่ชาย และร้อยละ ๕๒.๖๓ ของเจ้าหน้าที่หญิง ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๘ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามเพศและการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน พ.ศ. ๒๕๒๑

การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน	เพศของเจ้าหน้าที่		รวม
	ชาย	หญิง	
พ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก	๕๐.๐๐ (๒๖)	๕๒.๖๓ (๕๐)	๕๑.๕๖ (๖๖)
ผู้นำชุมชน	๑๓.๕๖ (๗)	๒๑.๐๕ (๑๖)	๑๗.๓๕ (๒๓)
เจ้าหน้าที่ขององค์กรอื่นในชุมชน	๓๔.๖๒ (๑๘)	๒๓.๖๘ (๑๘)	๒๘.๑๓ (๓๖)
ไม่เคยพบปะใครเลย	๑.๕๒ (๑)	๒.๖๓ (๒)	๒.๓๔ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๒)	๑๐๐.๐๐ (๗๖)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๘)*

\*ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

เมื่อพิจารณาข้อมูล โดยจำแนกออกตามระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ก็พบว่า ทั้งเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาทางด้านสังคมสงเคราะห์และไม่ได้จบทางด้านนี้ ส่วนใหญ่ได้มีการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กมากที่สุด (ดูตารางที่ ๔๘) คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๐.๐๐ และ ๕๑.๗๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาและการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน

พ. ศ. ๒๕๒๑

การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน	ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่		รวม
	จบการศึกษาทาง สังคมสงเคราะห์	ไม่ใช่	
พ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็ก	๕๐.๐๐ (๘)	๕๑.๓๘ (๕๘)	๕๑.๕๖ (๖๖)
ผู้นำชุมชน	๑๘.๓๕ (๓)	๑๓.๘๖ (๒๐)	๑๓.๓๕ (๒๓)
เจ้าหน้าที่ขององค์การอื่นในชุมชน	๓๑.๒๕ (๕)	๒๓.๖๘ (๓๑)	๒๘.๑๓ (๓๖)
ไม่เคยพบปะใครเลย	๐ (๐)	๒.๖๘ (๓)	๒.๓๕ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๑๖)	๑๐๐.๐๐ (๑๑๒)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๘)*

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

เมื่อจำแนกข้อมูลตามประเภทที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่เพื่อทดสอบว่า ประเภท  
ของที่อยู่อาศัยจะเป็นตัวกำหนดการปฏิสัมพันธ์กับชุมชนหรือไม่ จากข้อมูลการศึกษาพบว่า  
ไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ จำนวนส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ทั้งที่มีที่อยู่อาศัยในชุมชน  
เกี่ยวกับศูนย์และพวกที่อยู่อาศัยอยู่นอกชุมชน จะมีการปฏิสัมพันธ์กับ พ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็ก  
มากที่สุด (ดูตารางที่ ๕๐) ซึ่งคิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๖.๑๕ และ ๕๓.๕๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๐ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัยและการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน พ.ศ. ๒๕๒๑

การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน	ที่อยู่อาศัยของเจ้าหน้าที่		รวม
	อยู่ในชุมชน	อยู่นอกชุมชน	
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เด็ก	๔๖.๑๕ (๑๘)	๕๓.๘๓ (๔๘)	๕๑.๕๖ (๖๖)
ผู้นำชุมชน	๒๓.๐๘ (๕)	๑๕.๗๓ (๑๔)	๑๗.๗๕ (๒๓)
เจ้าหน้าที่องค์กรอื่นในชุมชน	๒๕.๖๔ (๑๐)	๒๘.๒๑ (๒๖)	๒๘.๑๓ (๓๖)
ไม่เคยพบปะใครเลย	๕.๑๓ (๒)	๑.๑๒ (๑)	๒.๓๔ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๘)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๘)*

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

เมื่อพิจารณาข้อมูลตามลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน  
ทั้ง ๒ ประเภท มีการปฏิสัมพันธ์กับ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เด็กเป็นส่วนใหญ่ (ดูตารางที่ ๕๑)  
คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๐.๕๔ ของเจ้าหน้าที่ประจำและร้อยละ ๕๔.๒๕ ของเจ้าหน้าที่  
อาสาสมัคร และมีเพียงจำนวนเล็กน้อยมากที่ไม่เคยพบปะกับบุคคลในชุมชนเลย คือ  
ร้อยละ ๒.๑๕ ของเจ้าหน้าที่ประจำ และร้อยละ ๒.๘๖ ของเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร



ตารางที่ ๕๑ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน  
พ. ศ. ๒๕๒๑

การปฏิสัมพันธ์กับชุมชน	ลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ประจำ อาสาสมัคร		รวม
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เด็ก	๕๐.๕๔ (๔๗)	๕๘.๒๙ (๑๙)	๕๑.๕๖ (๖๖)
ผู้นำชุมชน	๑๗.๒๐ (๑๖)	๒๐.๐๐ (๗)	๑๗.๗๙ (๒๓)
เจ้าหน้าที่องค์การอื่นในชุมชน	๓๐.๑๑ (๒๘)	๒๒.๘๖ (๘)	๒๘.๑๓ (๓๖)
ไม่เคยพบปะใครเลย	๒.๑๕ (๒)	๒.๘๖ (๑)	๒.๓๔ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๓)	๑๐๐.๐๐ (๓๕)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๘)*

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

จากตารางที่ ๔๘, ๔๙, ๕๐ และ ๕๑ แสดงว่า เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาปฏิบัติงาน  
อยู่ในศูนย์เยาวชน จำนวนมากที่สุด คือ คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๗.๕๔ ได้มีการปฏิสัมพันธ์  
กับชุมชน ซึ่งจากการปฏิสัมพันธ์กันนี้จะ เป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่เหล่านี้ได้รู้จักภูมิหลังและ  
เข้าใจปัญหาของชุมชนที่ศูนย์เยาวชนตั้งอยู่ได้เป็นอย่างดี จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา  
พบว่า บุคคลในชุมชนที่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ได้ปฏิสัมพันธ์ด้วยมากที่สุด คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง  
ของเด็ก คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๖ ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด รองลงมาอีกร้อยละ ๒๘.๑๓ ของ  
จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้ปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ขององค์การอื่น ๆ ในชุมชน และอีกร้อยละ  
๑๗.๗๙ ได้มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้นำของชุมชน ซึ่งปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่าง  
เจ้าหน้าที่เพศหญิง และชาย เจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และจบทางด้านอื่น

เจ้าหน้าที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกับศูนย์และอยู่นอกชุมชน และระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำ และอาสาสมัครของศูนย์เยาวชน

ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ไม่เคยพบปะใครเลยในชุมชนนั้น ปรากฏว่ามีอยู่เพียงร้อยละ ๒.๓๔ เท่านั้นเอง

#### ๔. ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม

องค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน เพื่อให้ให้บริการแก่เด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนจะต้องมีความรู้ในกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เพราะโปรแกรมกิจกรรมเป็นเครื่องมือที่สำคัญและมีผลต่อการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก เป็นสิ่งที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่มีอิทธิพลทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดกลุ่มและต่อสมาชิกกลุ่ม และสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่จะนำกลุ่มไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลในเป้าหมายที่พึงปรารถนา

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทางครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่เหล่านี้ (ร้อยละ ๕๔.๓๒) มีความรู้ในกิจกรรม ๒ - ๓ อย่าง รองลงมา ร้อยละ ๒๘.๕๐ มีความรู้ในกิจกรรมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และมีเป็นจำนวนน้อยที่สุดที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมมากกว่า ๓ อย่างขึ้นไป (ดูตารางที่ ๕๒) แต่เมื่อนำข้อมูลมาแยกประเภทตามเพศของเจ้าหน้าที่ พบว่า ร้อยละ ๖๕.๓๑ ของเจ้าหน้าที่เพศหญิงมีความรู้ในกิจกรรม ๒ - ๓ อย่าง ส่วนเจ้าหน้าที่ชาย ปรากฏว่า กลุ่มที่มีความรู้ในกิจกรรมอย่าง เดียวและ ๒ - ๓ อย่าง มีจำนวนร้อยละ ๓๓.๕๐ เท่ากัน



ตารางที่ ๕๒ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามเพศและความรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ในกิจกรรม	เพศของเจ้าหน้าที่		รวม
	ชาย	หญิง	
มีความรู้กิจกรรมอย่าง เดียว	๓๓.๕๐ (๑๒)	๒๒.๔๕ (๑๑)	๒๘.๕๐ (๒๓)
๒ - ๓ อย่าง	๓๓.๕๐ (๑๒)	๖๕.๓๑ (๓๒)	๕๔.๓๒ (๔๔)
มากกว่า ๓ อย่างขึ้นไป	๒๕.๐๐ (๘)	๑๒.๒๔ (๖)	๑๓.๒๔ (๑๔)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๒)	๑๐๐.๐๐ (๔๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ พบว่า มีความแตกต่างกัน  
ดังนี้ (ดูตารางที่ ๕๓ คือ จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ ๔๒.๑๑) ของเจ้าหน้าที่ที่จบการ  
ศึกษาในระดับปริญญาตรี จะมีความรู้ในกิจกรรมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ส่วนเจ้าหน้าที่  
ที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ ๖๑.๒๘) จะมีความรู้ในกิจกรรม  
๒ - ๓ อย่าง

ศูนย์วิทยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๓ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ เจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาและความรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ

พ. ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ในกิจกรรม	ระดับการศึกษา		รวม
	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
มีความรู้กิจกรรมอย่าง เดียว	๔๒.๑๑ (๘)	๒๔.๑๘ (๑๕)	๒๘.๘๐ (๒๓)
๒ - ๓ อย่าง	๓๑.๕๘ (๖)	๒๑.๒๘ (๓๘)	๕๘.๓๒ (๔๔)
มากกว่า ๓ อย่างขึ้นไป	๒๖.๓๑ (๕)	๑๘.๕๒ (๕)	๑๓.๒๘ (๑๔)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๑๕)	๑๐๐.๐๐ (๖๒)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มการศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาทางสังคม-  
สงเคราะห์ ปรากฏว่า ข้อมูลมีลักษณะเหมือนกับการจำแนกตามเพศ คือ เจ้าหน้าที่  
ที่จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ มี ๒ พวก ที่มีจำนวนร้อยละ ๓๗.๕๐ เท่ากัน คือ  
พวกที่มีความรู้ในกิจกรรมเพียงอย่างเดียว และพวกที่มีความรู้ ๒ - ๓ อย่าง สำหรับ  
เจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์นั้น จำนวนมากที่สุดร้อยละ ๕๖.๑๖  
มีความรู้ในกิจกรรม ๒ - ๓ อย่าง (ดูตารางที่ ๕๔)

ตารางที่ ๕๔ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาทาง สังคมสงเคราะห์และความรู้  
ในกิจกรรมต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ในกิจกรรม	ระดับการศึกษา		รวม
	จบทางสังคมสงเคราะห์ ไม่ไ้จบ		
มีความรู้กิจกรรมอย่าง เดียว	๓๓.๕๐ (๓)	๒๓.๕๐ (๒๐)	๒๘.๕๐ (๒๓)
๒ - ๓ อย่าง	๓๓.๕๐ (๓)	๕๖.๑๖ (๕๑)	๕๕.๓๒ (๕๕)
มากกว่า ๓ อย่างขึ้นไป	๒๕.๐๐ (๒)	๑๖.๕๕ (๑๒)	๑๓.๒๕ (๑๔)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๗๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลตามลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า ไม่มีความ  
แตกต่างกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์และเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร  
จะมีความรู้ในกิจกรรมถึง ๒ - ๓ อย่าง คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๖๐.๗๑ และ ๕๐.๐๐  
ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละประ เภทตามลำดับ (ดูตารางที่ ๕๕)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและความรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ  
พ.ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ในกิจกรรม	ลักษณะการปฏิบัติงาน		รวม
	เจ้าหน้าที่ประจำ	อาสาสมัคร	
มีความรู้กิจกรรมอย่าง เดียว	๒๘.๕๓ (๑๖)	๒๘.๐๐ (๓)	๒๘.๕๐ (๒๓)
๒ - ๓ อย่าง	๖๐.๓๑ (๓๔)	๕๐.๐๐ (๑๐)	๕๕.๓๒ (๔๔)
มากกว่า ๓ อย่างขึ้นไป	๑๐.๓๑ (๖)	๓๒.๐๐ (๘)	๑๓.๒๘ (๑๔)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

จากตารางที่ ๕๒, ๕๓, ๕๔ และ ๕๕ พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
เยาวชนจะมีความรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่า ๒ อย่างขึ้นไป คิดเป็นจำนวนร้อยละ  
๗๒.๖๐ และที่เหลืออีกร้อยละ ๒๘.๕๐ เป็นพวกที่มีความรู้ในกิจกรรมเพียงอย่าง เดียว  
เท่านั้น โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างเจ้าหน้าที่เพศชายและหญิง ระหว่างเจ้าหน้าที่  
ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการศึกษาทาง  
สังคมสงเคราะห์และไม่ได้รับและระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำและอาสาสมัคร

#### ๕. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่ม

เพื่อให้การบริการแก่เด็กและเยาวชนที่มารับบริการจากศูนย์ฯ ได้ผลดี  
ยิ่งขึ้นนั้น เจ้าหน้าที่ศูนย์จะต้องมีความรู้หรือเคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดกลุ่ม  
การนำกลุ่ม เป็นอย่างดี เพราะกลุ่มจะเป็นสิ่งที่มีประสิทธิภาพในการให้ความช่วยเหลือ

แก่บุคคล เพื่อการเจริญงอกงาม การปรับสภาพ การเปลี่ยนแปลง และเพื่อป้องกัน  
ความล้มเหลวในตัวบุคคลและสังคม

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ศูนย์ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่ม  
พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่เหล่านี้ (ร้อยละ ๔๑.๕๘) มีความเข้าใจบ้างเล็กน้อย  
รองลงมาร้อยละ ๓๓.๓๓ ไม่มีความรู้ความเข้าใจทางก้านนี้เลย และอีกร้อยละ ๒๔.๖๕  
เป็นพวกที่มีความเข้าใจดี (ดูตารางที่ ๕) เมื่อจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษา พบว่า  
เจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ ๔๗.๓๓) มีความรู้  
ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเป็นอย่างดี และมีเพียงจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น (ร้อยละ  
๑๕.๗๕) ที่ไม่เข้าใจเลย ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีนั้นมีอยู่จำนวน  
น้อยที่สุด (ร้อยละ ๑๗.๗๕) ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ดี จำนวนที่เหลือ  
เป็นพวกที่เข้าใจบ้างเล็กน้อยและไม่เข้าใจเลย

ตารางที่ ๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ  
จัดกลุ่ม พ. ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดกลุ่ม	ระดับการศึกษา		รวม
	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
เข้าใจดี	๔๗.๓๓ (๕)	๑๗.๗๕ (๑๑)	๒๔.๖๕ (๒๐)
เข้าใจบ้างเล็กน้อย	๓๖.๘๘ (๗)	๔๓.๕๕ (๒๗)	๔๑.๕๘ (๓๔)
ไม่เข้าใจเลย	๑๕.๗๕ (๓)	๓๘.๗๑ (๒๔)	๓๓.๓๓ (๒๗)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๑๕)	๑๐๐.๐๐ (๖๒)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อแยกเจ้าหน้าที่ศูนย์ออกเป็นกลุ่มโดยใช้การศึกษาทางสังคมสงเคราะห์เป็นเกณฑ์ (ดูตารางที่ ๕๗) พบความแตกต่างกันดังนี้ ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่จบการศึกษาทางด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ ๕๐.๐๐) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเป็นอย่างดี ซึ่งลักษณะ เช่นนี้ปรากฏอยู่เป็นจำนวนน้อยที่สุดในกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ ๒๑.๕๒) โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีความเข้าใจบ้างเล็กน้อยและไม่เข้าใจเลย

ตารางที่ ๕๗ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์ จำแนกตามระดับการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่ม พ.ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดกลุ่ม	ระดับการศึกษา		รวม
	จบทางสังคมสงเคราะห์	ไม่ได้จบ	
เข้าใจดี	๕๐.๐๐ (๔)	๒๑.๕๒ (๑๖)	๒๔.๖๕ (๒๐)
เข้าใจบ้างเล็กน้อย	๓๓.๕๐ (๓)	๔๒.๔๓ (๓๑)	๔๑.๕๘ (๓๔)
ไม่เข้าใจเลย	๑๒.๕๐ (๑)	๓๕.๖๒ (๒๖)	๓๓.๓๓ (๒๗)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

แต่เมื่อจำแนกข้อมูลออกตามลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ทั้ง ๒ ประเภท มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเพียงเล็กน้อย (ดูตารางที่ ๕๘) คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๓๔.๒๘ ของเจ้าหน้าที่ประจำ และร้อยละ ๔๘.๐๐ ของเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร และมีเป็นจำนวนน้อยที่สุดในเจ้าหน้าที่ ๒ ประเภทเช่นกันที่มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเป็นอย่างดี คือ ร้อยละ ๒๘.๕๗ ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ และร้อยละ ๑๖.๐๐ ของเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร



ตารางที่ ๕๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละ เจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ  
การจัดกลุ่ม พ.ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดกลุ่ม	ลักษณะการปฏิบัติงาน		รวม
	เจ้าหน้าที่ประจำ	อาสาสมัคร	
เข้าใจดี	๒๘.๕๓ (๑๖)	๑๖.๐๐ (๔)	๒๔.๖๕ (๒๐)
เข้าใจบ้างเล็กน้อย	๓๕.๒๕ (๒๒)	๔๘.๐๐ (๑๒)	๔๑.๕๘ (๓๔)
ไม่เข้าใจเลย	๓๒.๑๔ (๑๘)	๓๖.๐๐ (๙)	๓๓.๓๓ (๒๗)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลออกตามเพศของเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน พบว่า มีความแตกต่าง  
และความเหมือนกันดังนี้ คือ ในด้านความต่างนั้น ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ชาย (ร้อยละ  
๕๕.๕๕) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเพียงเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่  
หญิง (ร้อยละ ๓๓.๕๐) ไม่มีความรู้ความเข้าใจเลย (ดูตารางที่ ๕๕) ในส่วนที่เหมือนกันนั้น  
ปรากฏว่า มีเป็นจำนวนน้อยที่สุดที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเป็นอย่างดี  
คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๑๘.๑๘ ของเจ้าหน้าที่ชาย และร้อยละ ๒๕.๑๓ ของเจ้าหน้าที่หญิง

ตารางที่ ๕๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ เจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามเพศและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่ม

พ. ศ. ๒๕๒๑

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่ม	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
เข้าใจดี	๑๘.๑๘ (๖)	๒๘.๑๗ (๑๘)	๒๘.๖๘ (๒๐)
เข้าใจบ้างเล็กน้อย	๕๘.๕๕ (๑๘)	๓๓.๓๓ (๑๖)	๔๑.๘๘ (๓๘)
ไม่เข้าใจเลย	๒๗.๒๗ (๕)	๓๗.๕๐ (๑๘)	๓๓.๓๓ (๒๗)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

จากตารางที่ ๕๖, ๕๗, ๕๘ และ ๕๕ ทำให้กล่าวโดยสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่แล้ว จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มเพียง เล็กน้อยและไม่เข้าใจเลย มีเพียงจำนวนน้อยที่มีความเข้าใจดี ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่ชายและหญิง ระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำและอาสาสมัคร แต่จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดระหว่างเจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า และระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการศึกษามาทางสังคมสงเคราะห์และไม่ใช้

ในตารางต่อไป (ตารางที่ ๖๐) เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ศูนย์ พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของเจ้าหน้าที่ที่ได้เข้ามาทำงานในศูนย์ได้เคยผ่านการฝึกอบรมงาน ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๐.๘๒ ของผู้ที่ได้ฝึกอบรม) จะเป็นการฝึกอบรมทางด้านการจัดกิจกรรมเฉพาะอย่าง และมีเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑๖.๖๗ ที่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการจัดกลุ่มโดยตรง

และเมื่อจำแนกข้อมูลตามหน่วยงานที่สังกัดของเจ้าหน้าที่ พบว่า ร้อยละ ๔๓.๖๒ ของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และร้อยละ ๕๕.๕๖ ของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ ได้เคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว แต่ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ในสังกัด กทม. (ร้อยละ ๖๕.๓๑) มักจะได้รับการฝึกอบรมทางด้านการจัดกิจกรรมเฉพาะอย่าง มีเพียงร้อยละ ๒.๘๖ เท่านั้นที่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการจัดกลุ่มโดยตรง สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๓.๘๕) ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการจัดกลุ่มโดยตรง

ตารางที่ ๒๐ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดและการฝึกอบรม วน พ.ศ. ๒๕๒๑

การฝึกอบรม	หน่วยงานที่สังกัด		
	กรุงเทพมหานคร กรมประชาสัมพันธ์		
เคย	๔๓.๖๒ (๓๐)	๕๕.๕๖ (๑๐)	๕๕.๓๘ (๕๐)
- ทางด้านการจัดกลุ่มโดยตรง	๒.๘๖ (๑)	๕๓.๘๕ (๓)	๑๖.๖๓ (๘)
- ทางด้านการจัดกิจกรรมเฉพาะอย่าง	๖๕.๓๑ (๒๓)	๕๖.๑๕ (๖)	๖๐.๕๒ (๒๕)
- ไม่เกี่ยวข้อง	๓๑.๕๓ (๑๑)	๐ (๐)	๒๕.๑๒ (๑๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๕)	๑๐๐.๐๐ (๑๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๘)*
ไม่เคย	๕๖.๓๘ (๓๓)	๔๔.๔๔ (๘)	๔๔.๖๒ (๔๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๖๓)	๑๐๐.๐๐ (๑๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

เมื่อพิจารณาถึงการฝึกอบรมครูของเจ้าหน้าที่ประจำและอาสาสมัคร พบว่า ร้อยละ ๕๑.๓๕ ของเจ้าหน้าที่ประจำ และร้อยละ ๔๔.๐๐ ของเจ้าหน้าที่อาสาสมัครได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ซึ่งในจำนวนนี้ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ประจำ (ร้อยละ ๖๒.๘๖) จะได้รับการฝึกอบรมทางด้านการจัดกิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร ซึ่งมีปรากฏอยู่เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๕๓.๘๕ (ดูตารางที่ ๖๑)

ตารางที่ ๖๑ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมครู

พ. ศ. ๒๕๓๑

การฝึกอบรมครู	ลักษณะการปฏิบัติงาน		
	เจ้าหน้าที่ประจำ อาสาสมัคร		
เคย	๕๑.๓๕ (๒๕)	๔๔.๐๐ (๑๑)	๕๕.๓๘ (๔๐)
- ทางด้านการจัดกลุ่มโดยตรง	๕.๓๑ (๒)	๕๖.๑๕ (๖)	๑๖.๖๗ (๘)
- ทางด้านกิจกรรมเฉพาะอย่าง	๖๒.๘๖ (๒๒)	๕๓.๘๕ (๗)	๖๐.๕๒ (๒๕)
- ไม่เกี่ยวข้อง	๓๑.๕๓ (๑๑)	๐ (๐)	๒๒.๕๒ (๑๑)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๕)	๑๐๐.๐๐ (๑๓)	๑๐๐.๐๐ (๔๘)*
ไม่เคย	๔๘.๖๙ (๒๗)	๕๖.๐๐ (๑๔)	๔๐.๖๒ (๑๖)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๗)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

\* ผู้ตอบหนึ่งคนตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

จากตารางที่ ๒๐.๒๑ ทำให้สรุปได้ว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนได้เคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านการจัดกิจกรรม เฉพาะอย่าง มีเพียงจำนวนเล็กน้อยเท่านั้นที่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านการจัดกลุ่มโดยตรง

## ๖. การใช้กลุ่มย่อย ( Small Group ) ในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้จะให้การบริการแก่เด็กและเยาวชนที่มาใช้บริการจากศูนย์เป็นไปอย่างได้ผลตามความมุ่งหมาย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องใช้วิธีการของกลุ่มย่อย ( small group ) ในการจัดกิจกรรม เพราะลักษณะของกลุ่มย่อยจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เข้ามามีส่วนร่วมได้ง่าย ก่อให้เกิดความสอดคล้องและผูกมัดสมาชิกกลุ่มได้มากกว่า และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มย่อยมักจะมีพลังซึ่งมากกว่ากลุ่มที่มีขนาดใหญ่

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๒๑.๗๒ ได้จัดกลุ่มทุกครั้งในการให้บริการแก่เด็กและเยาวชนอีกร้อยละ ๓๔.๕๗ ได้จัดกลุ่มเช่นกันแต่ไม่ทุกครั้ง และมีอยู่เป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๓.๗๐ เท่านั้น ที่ไม่เคยจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนเลย (ดูตารางที่ ๒๒) และเมื่อพิจารณาข้อมูลตามเพศของเจ้าหน้าที่ศูนย์ พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ชายและหญิง ได้จัดกลุ่มกิจกรรมทุกครั้ง คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๒๓.๖๔ และร้อยละ ๒๐.๔๒ ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละเพศตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๒ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามเพศและการจัดกลุ่มกิจกรรม พ.ศ. ๒๕๒๑

การจัดกลุ่มกิจกรรม	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
จัดทุกครั้ง	๒๓.๖๔ (๒๑)	๒๐.๔๒ (๒๕)	๒๑.๙๓ (๕๐)
จัดแต่ไม่ทุกครั้ง	๓๖.๓๖ (๑๒)	๓๓.๓๓ (๑๖)	๓๔.๕๓ (๒๘)
ไม่เคยจัด	๐ (๐)	๖.๒๕ (๓)	๓.๙๐ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๔๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เพื่อจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ ปรากฏว่า  
เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ ๙๕.๐๐) และผู้ที่  
ไม่ได้จบทางด้านนี้ (ร้อยละ ๖๐.๒๙) ได้จัดกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกครั้งในการให้บริการ  
(ดูตารางที่ ๒๓)

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๓ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามระดับการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และการจัดกลุ่ม  
 กิจกรรม พ.ศ. ๒๕๒๑

การจัดกลุ่มกิจกรรม	ระดับการศึกษา		รวม
	จบทางสังคม สงเคราะห์	ไม่ได้จบ	
จัดทุกครั้ง	๓๕.๐๐ (๖)	๖๐.๒๓ (๔๔)	๖๑.๓๓ (๕๐)
จัดแต่ไม่ทุกครั้ง	๒๕.๐๐ (๒)	๓๕.๖๒ (๒๖)	๓๕.๕๓ (๒๘)
ไม่เคยจัด	๐ (๐)	๔.๑๑ (๓)	๓.๑๐ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

และเมื่อพิจารณาข้อมูลตามลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งเจ้าหน้าที่ประจำ  
 และเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร ส่วนใหญ่มีการจัดกลุ่มกิจกรรมทุกครั้ง เมื่อให้บริการแก่เด็ก  
 และเยาวชนผู้มาใช้บริการ (ดูตารางที่ ๒๔) คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๕๓.๑๔ ของเจ้าหน้าที่  
 ประจำ และร้อยละ ๓๒.๐๐ ของจำนวนเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร

ตารางที่ ๖๔ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของ เจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและการจัดกลุ่มกิจกรรม

พ. ศ. ๒๕๒๑

การจัดกลุ่มกิจกรรม	ลักษณะการปฏิบัติงาน		รวม
	เจ้าหน้าที่ประจำ	อาสาสมัคร	
จัดทุกครั้ง	๕๓.๑๔ (๓๒)	๗๒.๐๐ (๑๘)	๖๑.๗๓ (๕๐)
จัดแต่ไม่ทุกครั้ง	๓๗.๕๐ (๒๑)	๒๘.๐๐ (๗)	๓๘.๕๓ (๒๘)
ไม่เคยจัด	๕.๓๖ (๓)	๐ (๐)	๓.๗๐ (๓)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

จากตารางที่ ๖๒, ๖๓ และ ๖๔ ทำให้สามารถสรุปข้อมูลได้ว่า เจ้าหน้าที่  
ศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่ มีการจัดกลุ่มกิจกรรมทุกครั้งในเวลาให้บริการแก่เด็กและเยาวชน  
ซึ่งลักษณะเช่นนี้ ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่ชายและหญิง ระหว่างผู้ที่ได้รับ  
การศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และไม่ได้รับ และระหว่างเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์และ  
เจ้าหน้าที่อาสาสมัคร

### ๓. การใช้วิธีการของงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน

องค์ประกอบที่นับว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่  
ศูนย์เยาวชนตามที่ได้เสนอไว้ในรูปแบบ (model) การปฏิบัติงานในบทที่ ๑ นั้น คือ  
การนำวิธีการทางสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน (Method of Social Group Work)  
มาใช้ในการปฏิบัติงาน



วิธีการของงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน ซึ่งเป็นวิธีการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) นั้น มีวิธีการทำงาน ๕ ขั้นตอน คือ

๑. การแสวงหาข้อเท็จจริง (gathering fact)
๒. การวิเคราะห์ จำแนกปัญหาและความต้องการ (analysis)
๓. การให้บริการ (service)
๔. การประเมินผล (Evaluation)
๕. การติดตามผล (Follow-up)

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน (ร้อยละ ๔๔.๔๔) ได้นำวิธีการทางสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ในการปฏิบัติงานแต่ไม่ถูกวิธีการ และอีกร้อยละ ๓๕.๘๐ ไม่ได้นำวิธีการนี้มาใช้เลย มีเจ้าหน้าที่ศูนย์จำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑๕.๗๕ เท่านั้น ที่ได้นำวิธีการทางสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามวิธีการ (ดูตารางที่ ๒๕) ซึ่งเมื่อจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่พบความแตกต่าง ดังนี้ จำนวนมากที่สุดของเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ ๕๒.๖๓) ได้นำวิธีการทางสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ได้อย่างถูกวิธี และมีเป็นจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ ๑๕.๗๕) ที่ไม่ได้นำวิธีการนี้มาใช้เลย สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้มีการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรีนั้น ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๘.๓๕ ได้นำวิธีการทางค่านี้นี้มาใช้แต่ไม่ถูกต้องตามวิธีการ และมีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ ๙.๖๘ เท่านั้น ที่ได้ใช้งานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนได้อย่างถูกต้องตามวิธีการ

ตารางที่ ๖๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามระดับการศึกษาและ การใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์  
 กลุ่มชน พ. ศ. ๒๕๒๑

การใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ กลุ่มชน	ระดับการศึกษา		รวม
	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
ใช้ได้ถูกวิธี	๕๒.๖๓ (๑๐)	๘.๖๘ (๖)	๑๘.๓๕ (๑๖)
ใช้ได้ไม่ถูกวิธี	๓๑.๕๘ (๖)	๔๘.๓๘ (๓๐)	๔๘.๘๔ (๓๖)
ไม่ได้ใช้	๑๕.๓๙ (๓)	๔๑.๙๔ (๒๖)	๓๕.๘๐ (๒๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๑๕)	๑๐๐.๐๐ (๖๒)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลตามกลุ่มการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ของเจ้าหน้าที่พบความ  
 แตกต่างกัน คือ จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ ๘๓.๕๐) ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่จบการศึกษาทาง  
 สังคมสงเคราะห์ได้นำวิธีการทางสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ได้อย่างถูกต้อง และไม่  
 ปรากฏว่ามีผู้ที่ไม่ได้นำวิธีการดังกล่าวมาใช้เลย (ดูตารางที่ ๖๖) ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ที่ไม่ได้  
 รับการศึกษาทางค่านี้นั้นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ ๔๗.๙๔) ได้นำงานสังคมสงเคราะห์  
 กลุ่มชนเข้ามาใช้เช่นกัน แต่ว่าไม่ถูกวิธีการอีกร้อยละ ๓๕.๓๒ ไม่ได้ใช้วิธีการดังกล่าวเลย  
 มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑๒.๓๒ เท่านั้น ที่ใช้ได้ถูกต้องตามวิธีการ

ตารางที่ ๖๖ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามระดับการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และการใช้วิธี  
 การทางสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน พ. ศ. ๒๕๒๑

การใช้วิธีการทาง สังคมสงเคราะห์กลุ่มชน	ระดับการศึกษา		รวม
	จบทางสังคม สงเคราะห์	ไม่ได้จบ	
ใช้ได้ถูกวิธี	๔๗.๕๐ (๗)	๑๒.๓๒ (๕)	๑๕.๗๕ (๑๖)
ใช้แต่ไม่ถูกวิธี	๑๒.๕๐ (๑)	๔๗.๕๔ (๓๕)	๔๕.๐๔ (๓๖)
ไม่ได้ใช้	๐ (๐)	๓๕.๗๒ (๒๕)	๓๕.๘๐ (๒๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๗๓)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อรวมข้อมูลจากตารางที่ ๗๔ และ ๗๕ เข้าเป็นตารางเดียวกัน (ดูตารางที่  
 ๖๗) ปรากฏว่า พบความแตกต่างกันดังนี้ จำนวนมากที่สุดของเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่จบปริญญาตรี  
 ทางด้านสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ ๘๗.๕๐) ได้มีการนำวิธีการทางสังคมสงเคราะห์  
 กลุ่มชนมาใช้ได้อย่างถูกต้อง แต่ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ที่จบปริญญาตรีในสาขาอื่น  
 (ร้อยละ ๔๕.๔๕) และเจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ ๔๘.๓๕) ได้นำ  
 วิธีการนี้มาใช้เช่นกัน แต่ไม่ถูกต้องตามวิธีการ

ตารางที่ ๖๓ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามระดับการศึกษาและการใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์  
กลุ่มชน พ. ศ. ๒๕๒๑

การใช้วิธีการทางสังคม	จบปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม
สงเคราะห์กลุ่มชน	จบทางสังคม สงเคราะห์	สาขาอื่น		
ใช้ได้ถูกวิธี	๘๗.๕๐ (๗)	๒๗.๒๗ (๓)	๕.๖๘ (๖)	๑๕.๗๕ (๑๖)
ใช้แต่ไม่ถูกวิธี	๑๒.๕๐ (๑)	๕๕.๕๕ (๕)	๘๘.๓๒ (๓๐)	๕๕.๕๕ (๓๖)
ไม่ได้ใช้	๐ (๐)	๒๗.๒๗ (๓)	๕๑.๕๔ (๒๖)	๓๕.๘๐ (๒๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๘)	๑๐๐.๐๐ (๑๑)	๑๐๐.๐๐ (๖๒)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลตามลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พบความแตกต่างกัน  
และความเหมือนกันดังนี้ คือ ในส่วนที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์  
(ร้อยละ ๘๖.๕๗) ได้นำงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ในการปฏิบัติงานแต่ไม่ถูก  
วิธีการ แต่ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร (ร้อยละ ๕๕.๐๐) ไม่ได้นำวิธีการทาง  
ค่านี้นมาใช้เลย ในส่วนที่เหมือนกัน คือ ทั้งเจ้าหน้าที่ประจำ (ร้อยละ ๒๗.๕๗) และ  
เจ้าหน้าที่อาสาสมัคร (ร้อยละ ๑๖.๐๐) มีอยู่เป็นจำนวนน้อยที่สุด ที่นำงานสังคมสงเคราะห์  
กลุ่มชนมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามวิธีการ (ดูตารางที่ ๖๔)

ตารางที่ ๖๘ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติงานและการใช้วิธีการทางสังคม  
ส่งเคราะห์กลุ่มชน พ. ศ. ๒๕๒๑

การใช้วิธีการทางสังคมส่งเคราะห์ กลุ่มชน	ลักษณะการปฏิบัติงาน		รวม
	เจ้าหน้าที่ประจำ	อาสาสมัคร	
ใช้ใ้ถูกวิธี	๒๑.๔๓ (๑๒)	๑๖.๐๐ (๔)	๑๕.๓๕ (๑๖)
ใช้แต่ไม่ถูกวิธี	๔๖.๔๓ (๒๖)	๔๐.๐๐ (๑๐)	๔๔.๔๔ (๓๖)
ไม่ได้ใช้	๓๒.๑๔ (๑๘)	๔๔.๐๐ (๑๑)	๓๕.๘๑ (๒๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๕๖)	๑๐๐.๐๐ (๒๕)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

เมื่อจำแนกข้อมูลการปฏิบัติงานตามเพศของเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ทั้ง ๒  
เพศ จำนวนมากที่สุดนำวิธีการทางสังคมส่งเคราะห์กลุ่มชนมาใช้แต่ไม่ถูกต้องตามวิธีการ  
(ดูตารางที่ ๖๕) คิดเป็นจำนวนร้อยละ ๔๔.๔๔ ของเจ้าหน้าที่ชาย และร้อยละ ๔๑.๖๗  
ของเจ้าหน้าที่หญิง มีจำนวนน้อยที่สุดที่ได้นำวิธีการนี้มาใช้ได้อย่างถูกต้อง คือ ร้อยละ  
๑๕.๑๕ ของเจ้าหน้าที่ชาย และร้อยละ ๒๒.๕๒ ของเจ้าหน้าที่หญิง

ตารางที่ ๖๕ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดง อัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามเพศและการใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ในกลุ่มชน  
 พ. ศ. ๒๕๒๑

การใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ กลุ่มชน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ใช้ได้ถูกวิธี	๑๕.๑๕ (๕)	๒๒.๘๒ (๑๑)	๑๘.๗๕ (๑๖)
ใช้แต่ไม่ถูกวิธี	๔๘.๔๘ (๑๖)	๔๑.๖๗ (๒๐)	๔๕.๕๘ (๓๖)
ไม่ได้ใช้	๓๖.๓๖ (๑๒)	๓๕.๕๒ (๑๗)	๓๕.๘๐ (๒๘)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๔๘)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

ในตารางต่อไปคือ ตารางที่ ๗๐ เป็นการจำแนกข้อมูลตามลักษณะการฝึกอบรม  
 บุคลากร เพื่อต้องการทดสอบดูว่าเจ้าหน้าที่ที่เคยผ่านการฝึกอบรมมาแล้วและยังไม่เคย  
 มีการใช้วิธีการของงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนแตกต่างกันหรือไม่ จากข้อมูลที่ได้อาจการ  
 ศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่ของทั้งเจ้าหน้าที่ที่เคยได้รับการ  
 ฝึกอบรมมาแล้ว (ร้อยละ ๔๒.๕๐) และผู้ที่ยังไม่เคย (ร้อยละ ๔๖.๓๔) ได้ใช้งาน  
 สังคมสงเคราะห์กลุ่มชนอย่างไม่ถูกวิธีการ

ตารางที่ ๓๐ ศูนย์เยาวชนที่ศึกษา : แสดงอัตราส่วนร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์  
 จำแนกตามการฝึกอบรมและการใช้วิธีการสังคมสงเคราะห์ในกลุ่มชน  
 พ.ศ. ๒๕๒๑

การใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ กลุ่มชน	การฝึกอบรมงาน		รวม
	เคย	ไม่เคย	
ใช้ได้ถูกวิธี	๒๒.๕๐ (๕)	๑๓.๐๓ (๓)	๑๕.๕๕ (๑๖)
ใช้แต่ไม่ถูกวิธี	๕๒.๕๐ (๑๓)	๕๖.๓๔ (๑๕)	๕๔.๔๔ (๓๖)
ไม่ได้ใช้	๓๕.๐๐ (๑๔)	๓๖.๕๕ (๑๕)	๓๕.๘๐ (๒๕)
รวม	๑๐๐.๐๐ (๔๐)	๑๐๐.๐๐ (๔๑)	๑๐๐.๐๐ (๘๑)

จากตารางที่ ๒๕ - ๓๐ ทำให้ทราบว่า มีเจ้าหน้าที่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น  
 ที่ทำงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามวิธีการ มีจำนวนร้อยละ ๑๕.๕๕  
 ส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่เหล่านี้ (ร้อยละ ๘๐.๒๔) ปรากฏว่านำวิธีการมาใช้ไม่ถูกต้องและ  
 ไม่ได้ใช้วิธีการดังกล่าวเลย ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ไม่มีความแตกต่างระหว่างเจ้าหน้าที่ชาย  
 และหญิง ระหว่างผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมงานมาแล้วและไม่เคย ระหว่างเจ้าหน้าที่  
 ประจำและอาสาสมัคร แต่จะมีความแตกต่างกันในระดับการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ศูนย์  
 ที่ได้รับการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์นั้น จำนวนมากที่สุดจะทำงานสังคมสงเคราะห์  
 กลุ่มชนมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามวิธีการ ส่วนเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่ได้รับการ  
 ศึกษาทางสาขาอื่นนั้น ส่วนใหญ่จะใช้อย่างไม่ถูกต้องตามวิธีและบางท่านก็ไม่ได้นำ  
 วิธีการนี้มาใช้ในการปฏิบัติงานเลย

## สรุป

เพื่อเป็นการสรุปไว้ชั้นหนึ่งก่อน ในบทที่ ๔ นี้ ซึ่งตอบปัญหาการวิจัยที่ว่า ศูนย์เยาวชนต่าง ๆ ที่ทำการศึกษานำเอาหลักวิชาสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมาใช้ มากน้อยเพียงใดนั้นคือ ศูนย์เยาวชนต่าง ๆ นำเอาหลักวิชาการด้านนี้มาใช้ถึงประมาณ ๖๕% แต่ที่เรียกได้ว่า ปฏิบัติตามหลักวิชาถูกต้องจริง ๆ มีเพียงประมาณ ๒๐% หากถือตามตัวเลขนี้ เราก็อาจกล่าวได้ว่า มีศูนย์เยาวชนเพียงไม่มากนักที่ประสบความสำเร็จ ในการให้บริการแก่เด็กและเยาวชน แต่อย่างไรก็ดี เราไม่อาจจะตำหนิติเตียนศูนย์ เหล่านี้หรือถือว่า ศูนย์เหล่านี้มีความบกพร่อง ทั้งนี้เพราะแต่ละศูนย์มีปัญหาและอุปสรรค ขั้ของของตนเองอยู่ เช่น การขาดเงิน เจ้าหน้าที่ หรือแม่แต่สถานที่ที่เป็นของตนเอง เป็นต้น ซึ่งเราจะได้อธิบายถึงรายละเอียดในบทที่ ๕ ต่อไป.

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย